YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

17 päivänä huhtikuuta 2008 *

Asiassa C-404/06,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundesgerichtshof (Saksa) on esittänyt 16.8.2006 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 28.9.2006, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Quelle AG

vastaan

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann (esittelevä tuomari) sekä tuomarit A. Tizzano, A. Borg Barthet, M. Ilešič ja E. Levits,

julkisasiamies: V. Trstenjak,
kirjaaja: hallintovirkamies B. Fülöp,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 4.10.2007 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Quelle AG, edustajanaan Rechtsanwalt A. Piekenbrock,

– Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände, edustajinaan Rechtsanwalt P. Wassermann ja Rechtsanwalt J. Kummer,

– Saksan hallitus, asiamiehinään M. Lumma ja J. Kemper,

– Espanjan hallitus, asiamiehenään N. Díaz Abad,

– Itävallan hallitus, asiamiehenään C. Pesendorfer,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään A. Aresu, B. Schima ja I. Kaufmann-Bühler,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.11.2007 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kulutustavaroiden kauppaa ja niihin liittyviä takuita koskevista tietyistä seikoista 25.5.1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY (EYVL L 171, s. 12; jäljempänä direktiivi) 3 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Quelle AG -niminen postimyyntiyritys (jäljempänä Quelle) ja Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände -niminen kanteen nostamiseen oikeutettu kuluttajajärjestö (jäljempänä Bundesverband), joka toimii kyseisen postimyyntiyrityksen asiakkaana olevan Brüning-nimisen henkilön valtuuttamana.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön säännöstö

3 Direktiivi annettiin EY 95 artiklan perusteella. Sen johdanto-osan ensimmäisessä perustelukappaleessa huomautetaan, että EY 153 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaisesti Euroopan yhteisön olisi myötävaikutettava korkeatasoisen kuluttajasuojan toteuttamiseen toimenpiteillä, jotka se toteuttaa EY 95 artiklan nojalla.

4 Direktiivin 3 artiklassa, jonka otsikkona on ”Kuluttajan oikeudet”, säädetään seuraavaa:

”1. Myyjä on vastuussa kuluttajalle virheestä, joka on olemassa tavaran luovutushetkellä.

2. Virheen johdosta kuluttajalla on oikeus saada tavara saatetuksi sopimuksen mukaiseksi vastikkeetta korjaamalla tai vaihtamalla tavara 3 kohdan mukaisesti taikka saada asianmukainen hinnanalennus tai purkaa sopimus kyseisten tavaroiden osalta 5 ja 6 kohdan mukaisesti.

3. Ensi sijassa kuluttaja voi vaatia myyjää korjaamaan tai vaihtamaan tavaran, molemmissa tapauksissa vastikkeetta, jollei tämä ole mahdotonta tai epäsuhtaista.

Oikaisua pidetään epäsuhtaisena, jos siitä aiheutuu myyjälle kustannuksia, jotka vaihtoehtoiseen oikaisutapaan verrattuna ovat kohtuuttomia. – –

Korjaaminen tai vaihtaminen on tehtävä kohtuullisen ajan kuluessa ja aiheuttamatta kuluttajalle huomattavaa haittaa ottaen huomioon tavaran luonne ja se tarkoitus, jota varten kuluttaja hankki tavaran.

4. Edellä 2 ja 3 kohdassa olevalla ilmauksella ’vastikkeetta’ tarkoitetaan tavaran sopimuksen mukaiseksi saattamisesta aiheutuvia välttämättömiä kuluja, erityisesti lähetyskuluja sekä työ- ja materiaalikustannuksia.

5. Kuluttaja voi vaatia asianmukaista hinnanalennusta tai purkaa kaupan

– jos kuluttajalla ei ole oikeutta vaatia korjaamista eikä vaihtamista,

tai

– jos myyjä ei ole suorittanut oikaisua kohtuullisen ajan kuluessa,

tai

– myyjä ei ole suorittanut oikaisua aiheuttamatta kuluttajalle huomattavaa haittaa.

– –”

5 Direktiivin johdanto-osan 15 perustelukappaleen mukaan ”jäsenvaltiot voivat säätää, että kuluttajalle tulevaa hyvitystä voidaan alentaa sen hyödyn huomioon ottamiseksi, minkä kuluttaja on tavarasta saanut sen jälkeen, kun tavara on luovutettu hänelle; kaupan purkamista koskevista yksityiskohtaisista järjestelyistä voidaan säätää kansallisessa lainsäädännössä”.

6 Direktiivin 5 artiklan, jonka otsikkona on ”Määräajat”, 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetään seuraavaa:

”Myyjän katsotaan olevan 3 artiklan mukaan vastuussa, jos virhe ilmenee kahden vuoden kuluessa tavaran luovutuksesta.”

7 Direktiivin 8 artiklan, jonka otsikkona on ”Kansallinen lainsäädäntö ja vähimmäissuoja”, 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot voivat antaa tai pitää voimassa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia perustamissopimuksen mukaisia tiukempia säännöksiä varmistaakseen kuluttajansuojan korkeamman tason.”

Kansallinen säännöstö

8 Niihin Saksan siviililain (Bürgerliches Gesetzbuch, jäljempänä BGB) säännöksiin, jotka annettiin direktiivin saattamiseksi osaksi Saksan oikeusjärjestystä, kuuluvat muun muassa kyseisen lain 439 ja 346 §.

9 BGB:n 439 §:n, jonka otsikkona on ”Sopimuksen täyttäminen jälkikäteen”, 4 momentissa säädetään seuraavaa:

”– –

Jos myyjä täyttää sopimuksen jälkikäteen toimittamalla virheettömän tavaran, hän voi vaatia ostajaa palauttamaan virheellisen tavaran 346–348 §:n mukaisesti.”

10 BGB:n 346 §:n, jonka otsikkona on ”Sopimuksen purkamisen vaikutukset”, 1–3 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Jos jompikumpi sopimuspuolista on varannut sopimuksessa itselleen oikeuden kaupan purkamiseen tai oikeus kaupan purkamiseen on lain nojalla olemassa, kaupan purkamisen yhteydessä on palautettava saadut suoritukset ja luovutettava saatu hyöty.

2. Palauttamisen tai luovuttamisen sijasta velallinen on velvollinen suorittamaan korvauksen,

1) jos palauttaminen tai luovuttaminen on mahdotonta saadun suorituksen luonteen vuoksi,

2) jos hän on käyttänyt, muokannut tai muuttanut saamaansa tavaraa tai luovuttanut sen taikka asettanut sille rasiteoikeuksia, tai

3) jos saatu tavara on turmeltunut tai hävinnyt; tavaran ohjeiden mukaisesta käytöstä johtuvaa kulumista ei oteta kuitenkaan huomioon.

Mikäli sopimuksessa määrätään vastikkeesta, sen on oltava korvausta koskevan laskelman perustana; jos on korvattava lainatun tavaran käytöstä saadun edun arvo, voidaan osoittaa, että käytöstä saadun edun arvo oli pienempi.

3. Korvauksen suoritusvelvollisuus lakkaa

1) jos purkamiseen oikeuttava virhe ilmeni vasta tavaran muokkaamisen tai muuttamisen aikana,

2) siltä osin kuin turmeltuminen tai häviäminen johtuu velkojasta tai vahinko olisi tapahtunut samalla tavoin myös tavaran ollessa hänen hallussaan,

3) jos, silloin kun on olemassa lakiin perustuva purkamisoikeus, turmeltuminen tai häviäminen on tapahtunut purkamiseen oikeutetun luona, vaikka tämä on noudattanut kaikkea sitä huolellisuutta, jota jokaisen on noudatettava omissa asioissaan.

Muu saatu etu on palautettava."

11 BGB:n 100 §:ssä, jonka otsikkona on "Hyöty", säädetään seuraavaa:

"Hyödyllä tarkoitetaan tavarasta tai oikeudesta saatavaa tuottoa sekä etuja, joita saadaan tavaran tai oikeuden käyttämisestä."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

12 Quelle toimitti vuoden 2002 elokuussa Brüningille tämän yksityiskäyttöön yhdistelmälieden. Vuoden 2004 alussa Brüning havaitsi, että laitteessa oli virhe. Koska korjaaminen ei ollut mahdollista, Brüning palautti laitteen Quellelle, joka vaihtoi se uuteen laitteeseen. Kyseinen yhtiö vaati kuitenkin Brüningiä maksamaan sille 69,97 euroa korvauksena niistä eduista, joita tämä oli saanut alun perin toimitetun laitteen käytöstä.

13 Brüningin valtuuttamana Bundesverband vaati, että mainittu summa palautetaan Brüningille. Se vaati lisäksi, että vaihdettaessa tavaraa, joka ei ole kauppasopimuksen

mukainen (jäljempänä virheellinen tavara), Quelle velvoitetaan lopettamaan veloittamasta mainitun tavaran käyttöä vastaavia summia.

14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyi palautusvaatimuksen mutta hylkäsi vaatimukset, joiden mukaan Quelle on määrättävä lopettamaan veloittamasta virheellisen tavaran käyttöön liittyviä summia. Sekä Quellen että Bundesverbandin kyseisestä tuomiosta tekemät valitukset hylättiin. Bundesgerichtshof, jonka käsiteltäväksi on saatettu Revision-valitus, toteaa, että BGB:n 439 §:n 4 momentin ja 346 §:n 1 momentin ja 2 momentin 1 kohdan säännöksistä ilmenee, että myyjällä on virheellistä tavaraa vaihdettaessa oikeus korvaukseen niistä eduista, joita ostaja on saanut kyseisen tavaran käytöstä siihen saakka kunnes se on vaihdettu uuteen tavaraan.

15 Vaikka Bundesgerichtshof suhtautuu varauksellisesti ostajalle näin asetettuun yksipuoliseen velvoitteeseen, se toteaa, ettei sillä ole mitään mahdollisuutta korjata kansallista lainsäädäntöä tulkinnan kautta. Tulkinta, jonka mukaan myyjä ei voi vaatia ostajalta korvausta vaihdetun tavaran käytöstä, on näet ristiriidassa BGB:n asiaa koskevien säännöksien sekä lainsäätäjän selvästi ilmaiseman tahdon kanssa, ja se on kielletty perustuslain (Grundgesetz) 20 §:n 3 momentissa, jonka mukaan tuomioistuimia sitoo oikeus ja laki.

16 Koska Bundesgerichtshofilla oli epäilyjä BGB:n säännösten yhteensoveltuvuudesta yhteisön säännöstön kanssa, se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko – – direktiivin – – 3 artiklan 2 kohtaa, luettuna yhdessä 3 kohdan ensimmäisen alakohdan ja 4 kohdan kanssa, tai 3 artiklan 3 kohdan kolmatta alakohtaa

tulkittava siten, että kansallinen lainsäädäntö, jonka mukaan myyjä voi silloin, kun kulutustavara saatetaan sopimuksen mukaiseksi vaihtamalla se, vaatia kuluttajalta korvausta sen hyödyn perusteella, jonka kuluttaja on saanut alun perin toimitetun, sopimuksen vastaisen kulutustavaran käytöstä, on ristiriidassa niiden kanssa?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää tällä kysymyksellään vastausta lähinnä siihen, onko direktiivin 3 artiklaa tulkittava siten, että se on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan myyjä voi silloin, kun hän on myynyt kulutustavaran, jossa on virhe, vaatia kuluttajalta korvausta virheellisen tavaran käytöstä siihen saakka, kunnes se on vaihdettu uuteen tavaraan.

Tutkittavaksi ottaminen

18 Quelle on suullisessa käsittelyssä väittänyt, ettei ennakkoratkaisukysymystä voida ottaa tutkittavaksi, koska ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on todennut, että direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten mukaan vain yksi ainoa tulkinta on mahdollinen ja että se ei Saksan perustuslain mukaan saa omaksua contra legem -tulkintaa. Jos yhteisöjen tuomioistuin tulkitsee direktiivin 3 artiklaa eri tavalla, mainittu tuomioistuin ei Quellen mukaan siis voisi ottaa huomioon yhteisöjen tuomioistuimen vastausta.

19 Tältä osin on huomautettava, että EY 234 artiklassa tarkoitetussa menettelyssä, joka perustuu kansallisten tuomioistuimien ja yhteisöjen tuomioistuimen tehtävien

selkeään jakoon, yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen yhteisöjen tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Jos näin ollen esitetyt kysymykset koskevat yhteisön oikeuden tulkintaa, yhteisöjen tuomioistuimen on lähtökohtaisesti vastattava niihin (ks. mm. asia C-419/04, Conseil général de la Vienne, tuomio 22.6.2006, Kok. 2006, s. I-5645, 19 kohta ja asia C-119/05, Lucchini, tuomio 18.7.2007, Kok. 2007, s. I-6199, 43 kohta).

20 Yhteisöjen tuomioistuin voi kieltäytyä vastaamasta kansallisen tuomioistuimen esittämään ennakkoratkaisukysymykseen vain, jos on ilmeistä, että pyydetyllä yhteisön oikeuden tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos ongelma on luonteeltaan hypoteettinen tai jos yhteisöjen tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (ks. mm. em. asia Conseil général de la Vienne, tuomion 20 kohta ja em. asia Lucchini, tuomion 44 kohta).

21 Tästä ei ole kyse esillä olevassa asiassa.

22 Epävarmuudella, joka vallitsee siitä, voiko kansallinen tuomioistuin tulkita yhteisöjen tuomioistuimen direktiivin tulkintaa koskevaan ennakkoratkaisukysymykseen antaman vastauksen johdosta kansallista oikeutta kyseisen vastauksen perusteella yhteisöjen tuomioistuimen vahvistamien periaatteiden mukaisesti (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-397/01–C-403/01, Pfeiffer ym., tuomio 5.10.2004, Kok. 2004, s. I-8835, 113–116 kohta ja asia C-212/04, Adeneler ym., tuomio 4.7.2006, Kok. 2006, s. I-6057, 110–112 kohta), ei voi olla vaikutusta yhteisöjen tuomioistuimen velvollisuuteen vastata tähän kysymykseen. Mikä tahansa muu ratkaisu olisi näet yhteensoveltumaton yhteisöjen tuomioistuimelle EY 234 artiklassa annetun toimivallan, jonka tarkoituksena on ensisijaisesti varmistaa, että kansalliset tuomioistuimet

soveltavat yhteisön oikeutta yhtenäisesti, tavoitteen kanssa (asia C-461/03, Gaston Schul Douane-expediteur, tuomio 6.12.2005, Kok. 2005, s. I-10513, 21 kohta ja asia C-344/04, IATA ja ELFAA, tuomio 10.1.2006, Kok. 2006, s. I-403, 27 kohta).

23 Tästä seuraa, että ennakkoratkaisupyyntö voidaan ottaa tutkittavaksi.

Asiakysymys

24 Bundesverbandin, Espanjan ja Itävallan hallitusten sekä Euroopan yhteisöjen komission mukaan direktiivin 3 artiklan 3 kohdassa todetaan selvästi, että myyjän on korjattava virheellinen tavara ja tämän lisäksi sen on myös tarvittaessa vaihdettava kyseinen tavara virheettömään tavaraan ilman kuluttajalle aiheutuvia kuluja. Maksuttomuutta koskeva velvollisuus on jakamaton kokonaisuus, jonka tarkoituksena on suojata ostajaa sellaisten kustannusten vaaralta, jotka saattavat saada sen luopumaan vetoamasta oikeuksiinsa.

25 Saksan hallitus huomauttaa, että direktiivin sanamuoto ei sääntele kysymystä siitä, voiko myyjä virheellistä tavaraa vaihdettaessa vaatia korvausta kyseisen tavaran käytöstä. Se korostaa, että rakenteelliselta kannalta katsoen direktiivin 15 perustelukappaleessa ilmaistaan hyvin yleinen oikeusperiaate, jonka mukaan jäsenvaltioilla on vapaus säätää siitä, missä tilanteissa kuluttajan on maksettava korvausta tavaran käytöstä.

26 Aluksi on huomautettava, että direktiivin 3 artiklan 1 kohdan mukaan myyjä on vastuussa kuluttajalle virheestä, joka on olemassa tavaran luovutushetkellä.

27 Direktiivin 3 artiklan 2 kohdassa luetellaan oikeudet, joihin kuluttaja voi vedota myyjää vastaan silloin, kun luovutetussa tavarassa on virhe. Kuluttajalla on ensi sijassa oikeus vaatia tavaran saattamista sopimuksen mukaiseksi. Jos tavaraa ei voida saattaa sopimuksen mukaiseksi, kuluttaja voi tämän jälkeen vaatia hinnanalennusta tai kaupan purkua.

28 Siltä osin kuin on kyse tavaran saattamisesta sopimuksen mukaiseksi, direktiivin 3 artiklan 3 kohdassa täsmennetään, että kuluttaja voi vaatia myyjää korjaamaan tai vaihtamaan tavaran, molemmissa tapauksissa vastikkeetta, jollei sen vaatimusta ole mahdotonta täyttää tai jos vaatimus on epäsuhtainen.

29 Saksan hallitus väittää, että sekä komission esittämässä ehdotuksessa 96/C 307/09 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kulutustavaroiden kaupasta ja takuista (EYVL 1996, C 307, s. 8) että sen esittämässä muutetussa ehdotuksessa 98/C 148/11 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kulutustavaroiden kaupasta ja takuista (EYVL 1998, C 148, s. 12) viitattiin ainoastaan joko ”tavaran korjaamiseen vastikkeetta” tai mainitun tavaran ”vaihtamiseen”. Se, ettei vaihtamisen taloudellisista seurauksista todettu mitään, osoittaa Saksan hallituksen mielestä, ettei tarkoituksena ollut, että direktiivillä säänneltäisiin kysymystä käytöstä mahdollisesti maksettavasta korvauksesta.

30 Tällä seikalla ei kuitenkaan ole mitään merkitystä, koska lopullisessa tekstissä on hyväksytty juuri direktiivin antamiseksi 24.9.1998 vahvistetussa neuvoston yhteisessä kannassa (EY) N:o 51/98 (EYVL C 333, s. 46) oleva ilmaus ”molemmissa tapauksissa vastikkeetta”, joka ilmaisee siten yhteisön lainsäätäjän tahtoa vahvistaa kuluttajansuojaa.

31 Ilmauksella ”vastikkeetta” tarkoitetaan direktiivin 3 artiklan 4 kohdan mukaan ”tavaran sopimuksen mukaiseksi saattamisesta aiheutuvia välttämättömiä kuluja,

erityisesti lähetyskuluja sekä työ- ja materiaalikustannuksia”. Siitä, että yhteisön lainsäätäjä on käyttänyt adverbiä ”erityisesti”, seuraa, että kyseinen luettelo on suuntaa antava eikä tyhjentävä.

32 Sillä Saksan hallituksen mainitsemalla seikalla, jonka mukaan parlamentin ja neuvoston välisen sovittelukomitean 18.3.1999 antamassa lehdistötiedotteessa C/99/77, joka koskee sopimusta kuluttajatakuista, on tyhjentävä määritelmä ilmauksesta ”vastikkeetta”, ei ole tältä osin merkitystä. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan näet jos neuvoston pöytäkirjaan sisältyvä julistus ei ole millään tavalla vaikuttanut johdetun oikeuden säännöksen sanamuotoon, sitä ei voida ottaa huomioon kyseisen säännöksen tulkinnassa (ks. mm. asia C-292/89, Antonissen, tuomio 26.2.1991, Kok. 1991, s. I-745, Kok. Ep. XI, s. I-67, 18 kohta ja asia C-402/03, Skov ja Bilka, tuomio 10.1.2006, Kok. 2006, s. I-199, 42 kohta).

33 Sekä direktiivin sanamuodosta että sen merkityksellisistä valmistelutöistä ilmenee siten, että yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena oli tehdä siitä, että myyjä saattaa tavaran sopimuksen mukaiseksi vastikkeetta, olennainen osa kuluttajalle kyseisellä direktiivillä taattua suojaa.

34 Myyjälle kuuluvalla velvollisuudella saattaa tavara sopimuksen mukaiseksi vastikkeetta – riippumatta siitä, toteutetaanko se korjaamalla vai vaihtamalla virheellinen tavara – pyritään suojaamaan kuluttajaa, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 49 kohdassa korostanut, sellaisten kustannusten vaaralta, jotka saattaisivat

tällaisen suojan puuttuessa saada kuluttajan luopumaan vetoamasta oikeuksiinsa. Tämä yhteisön lainsäätäjän tahdon mukainen maksuttomuuden takuu johtaa siihen, ettei myyjä voi esittää mitään taloudellisia vaatimuksia täyttäessään velvoitteensa saattaa sopimuksen kohteena oleva tavara sopimuksen mukaiseksi.

35 Tätä tulkintaa tukee direktiivin 3 artiklan 3 kohdan kolmannessa alakohdassa ilmaistu yhteisön lainsäätäjän tahto varmistaa se, että kuluttaja saa tehokasta suojaa. Kyseisessä säännöksessä näet täsmennetään, että korjaaminen tai vaihtaminen on tehtävä kohtuullisen ajan kuluessa ja tämän lisäksi myös aiheuttamatta kuluttajalle huomattavaa haittaa.

36 Tämä tulkinta on myös direktiivin tavoitteen mukainen, joka on, kuten direktiivin ensimmäisessä perustelukappaleessa todetaan, taata korkeatasoinen kuluttajansuoja. Kuten saman direktiivin 8 artiklan 2 kohdasta seuraa, direktiivissä säädetty suoja on vähimmäissuoja, ja vaikka jäsenvaltiot voivat antaa tiukempia säännöksiä, niillä ei voida heikentää yhteisön lainsäätäjän säätämiä takeita.

37 Tätä tulkintaa ei voida kyseenalaistaa Saksan hallituksen sitä vastaan esittämillä muilla väitteillä.

38 Yhtäältä direktiivin 15 perustelukappaleelle, jonka mukaan on mahdollista ottaa huomioon hyöty, jonka kuluttaja on saanut virheellisestä tavarasta, annettavan

ulottuvuuden osalta on huomautettava, että mainitun perustelukappaleen ensimmäisessä osassa viitataan kuluttajalle maksettavaan ”hyvitykseen”, kun taas sen toisessa osassa viitataan ”kaupan purkamista koskeviin yksityiskohtaisiin järjestelyihin”. Nämä ilmaisut vastaavat täysin siinä neuvoston yhteisessä kannassa käytettyjä ilmaisuja, johon Saksan hallitus on myös viitannut.

39 Näistä ilmaisuista ilmenee selvästi, että 15 perustelukappaleessa tarkoitettu tilanne koskee vain kaupan purkamista, josta säädetään direktiivin 3 artiklan 5 kohdassa ja jolloin myyjän on saatujen etujen vastavuoroista palauttamista koskevan periaatteen mukaisesti maksettava kuluttajalle takaisin tavaran kauppahinta. Toisin kuin Saksan hallitus väittää, 15 perustelukappaletta ei siis voida tulkita sellaisena yleisenä periaatteena, joka antaisi jäsenvaltioille oikeuden ottaa huomioon kaikissa haluamissaan tilanteissa – mukaan lukien tilanne, jossa esitetään direktiivin 3 artiklan 3 kohdan perusteella pelkästään tavaran vaihtoa koskeva vaatimus – se hyöty, jonka kuluttaja on saanut virheellisestä tavarasta.

40 Toisaalta sen Saksan hallituksen väitteen osalta, jonka mukaan se, että kuluttaja saa virheellisen tavaran vaihdon kautta uuden tavaran tarvitsematta maksaa taloudellista korvausta, merkitsee perusteetonta etua, on huomautettava, että direktiivin 3 artiklan 1 kohdan mukaan myyjä on vastuussa kuluttajalle virheestä, joka on olemassa tavaran luovutushetkellä.

41 Jos myyjä luovuttaa virheellisen tavaran, hän ei täytä asianmukaisesti velvoitetta, johon hän on sitoutunut kauppasopimuksella, ja hänen on siis kannettava vastuu tämän velvoitteen virheellisen täyttämisen seurauksista. Kun kuluttaja, joka on omalta osaltaan suorittanut kauppahinnan ja täyttänyt siis asianmukaisesti

sopimusvelvoitteensa, saa uuden tavaran virheellisen tavaran tilalle, hän ei saa perusteetonta etua. Kuluttaja vain saa myöhässä sopimuksen määräysten mukaisen tavaran sellaisena kuin hänen olisi pitänyt se saada jo heti alussa.

42 Lisäksi on todettava, että myyjän taloudellisia intressejä suojataan yhtäältä direktiivin 5 artiklan 1 kohdassa säädetyllä kahden vuoden vanhentumisajalla ja toisaalta myyjälle direktiivin 3 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa annetulla mahdollisuudella kieltäytyä vaihtamasta tavara, jos tällainen oikaisu on epäsuhtainen, koska siitä aiheutuu myyjälle kohtuuttomia kustannuksia.

43 Edellä olevan perusteella kysymykseen on vastattava, että direktiivin 3 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan myyjä voi silloin, kun hän on myynyt kulutustavaran, jossa on virhe, vaatia kuluttajalta korvausta virheellisen tavaran käytöstä siihen saakka, kunnes se on vaihdettu uuteen tavaraan.

Oikeudenkäyntikulut

44 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Kulutustavaroiden kauppaa ja niihin liittyviä takuita koskevista tietyistä seikoista 25.5.1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY 3 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan myyjä voi silloin, kun hän on myynyt kulutustavaran, jossa on virhe, vaatia kuluttajalta korvausta virheellisen tavaran käytöstä siihen saakka, kunnes se on vaihdettu uuteen tavaraan.

Allekirjoitukset